

BCU Cluj / Central University Library Cluj (XXXIV.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMÉVEL

Indült BÉTSBÖL Kedden 26. Áprilisbenn. 1796.

A' Rénus mellől semmi nevezetes tudósításaink nintsenek. — Mántzonn feljül a' Ts. Királyi seregek takarodnak meg-szűnés nélkül a' Rénus tulsó mejjé-keire: *Düßeldorf*nál ellenbenn a' Frantzia tábor nevedik, úgy hogy a' mái *Alsó Rénusi* levelek, 40 ezer fejekre teszik azoknak a' Frantziáknak számát, a' kik ott a' Rénuson innenn meg-telepedtek. Maga *Jourdan* is *Düßeldorf*bann hallatik lenni. — A' hír néhány napoktól fogva az *Betsbenn*, hogy a' Rénus' mejjékeinn ezen hónapnak 20-dikánn esett volna a' fegyver-nyugvásnak fel-mondása: de nekünk még eddig tsak 13-dikrol való hir-adásaink vagynak onnét.

Az *Olofz* tsatázó mező kezdett már most leg nevezetesebbé lenni.

O l o f z O r f z á g.

A' *Genuai* és *Mántuai* levelezőink igen jól kezdik magokat forgatni. Most esmet annyi tudósításokat

vettünk töllök, hogy az egész árkuft azokból tölt-
hetnök bé: hanem a' foglalattyok summásonn tsak
ezekből áll:

Meylandból Apr. 5-dikénn. — „

„Januáriusbann vagy Februáriusbann azt irtam
vala, hogy a' Frantziák' táborozásának tzélja az
idénn az vólna, hogy, seregeiknek egy részével
balra *Cevánál*, más részével pedig jobbra *Gavinál* a'
Bochettai pafsusonn, üfsenek keresztül. Ezen előre-
való-meg-mondásommal, a Frantziáknak minden mo-
ftani mozdulásaik egézfzenn meg-egyezök; mert
minden erejeket *Nizzából Voltrihoz* gyűjtik özfze,
sőt már *Génuá'* várofsához egy fél-mértföldre *Pier-
d'Avenához* is elő nyomúltak, és itt is erősitik ma-
gokat. Ezenn mozdulásaik által, az eddig-valótol
egézfzenn más helyre vitték általa a' Frantziák a' ha-
dakozást. Az ő titkos tzélját ugyan bizonyosonn ki-
találni még eddig igen bajos e'-kettő között, hogy,
valyon *Genua* várofsát magát akárják-e' el-foglal-
ni, vagy a' *Bochettánn* keresztül a' *Po'* vizihez akar-
nak elő nyomulni. Mert annyi tsak ugyan bizo-
nyos, hogy már azonn a' puaktumonn állanak, a'
honnaan a' kettő közzül vagy egyiket, vagy mási-
kat meg-probálni el nem mulattyák. Hogy a' *Ge-
nuaiak* szorongattatások között vagynak, kéttségbe
nem hozatódható dolog. *Gen. Beaulieu*, a' ki által
látta, melly nagy szükség legyen arra, hogy a'
Frantziák ezenn elő felő haladó plánumjaikat vég-
re ne hajthassák, leg sietőbb lépésekkel nyomul elő
azokra a' posztokra, a' mellyekenn az ellenség' lé-
péseinek gátat tenet. A' Ts. Királyi seregek' fekvé-
se, a' mellyre *Novi* és *Bochetta* között meg-fzál-
lottak, igen jó. Már azok a' Ts. Királyi seregek is
meg-érkeztek *Páviához*, mellyek *Lombardiábann* há-
trább maradtak vala. &c. „

Genuából Apr. 2-dikánn: — „

„Az Országlo-széktől ki-adatott néhány iz-beli
rendelesekből, a' mellyek minyájon a' fenyegetődő

történetek ellen láttatnak intéztetve lenni, az[er] lehet nyilvánosságosa itélni, hogy a' Frantzia princípiumoknak baráttyai ezenn városbann, valamelly veszedelmes fel-tételt főznek a' magok fejkben. Ezek közzé a' rendelések közzé tartozott, mint már közelebről is irtuk vala, a' most esendő közönséges Procefsióknak meg-tiltatása; és ezek közzé tartozik továbbá az az ujjabb rendelés, melly szerént minden Volontér Hazafi-Strázsáknak, Cadétoknak, és Vár Kapitányoknak szorosann meg-parantsólta az Országglóizék, hogy ezek, a' városnak egészsz kerületábenn, találtató minden strázsa-házakból a' fegyvereket a' magok privát házaikhoz vitettsék, hogy a' támadók, az elő fordulható történetekbenn, femmi tsemó fegyverekhez ne férhessenek. —

„Az *Austriaiak* ma már annyira közelitettek vala *Genua* várafsa alá; hogy *Penceverábol* éppen a' külső-várafsába bé-jött rövid idejég tarto *recognoscenza*ra egy 100 emberekből álló csoporttyok. . . . „Ha *Voltribol* magokat a' Frantziák hirtelen hátra nem vonándgyák (a' mit már meg is tselekedtek) az *Austriaiaktol* bizonyosonn körül vétettetnek. &c. „

Genuából April 7-dikénn: —

„Az *Austriai* seregek a' *Bochetta*i bértzekenn nagy számu ágyuzó készületekkel körül-sántolták magokat. A' *Voltrinál* fekvő Frantzia tábornak egy rélje ezenn hegyekre Apr. 6-dikénn fel-indulván, az első öfzszezsapás ennek alkalmatofságával a' folyo esztendöbenn meg-esék. A' Frantziák közzül 2 ember meg-ölette-tett, 3-mann sebet kaptak. Az *Austriaiak* vesztésit nem tudgyuk mennyi vólt. Ma reggel az egész Frantzia sereg fel-indula *Voltritol* a' hegyekre, és azt haljuk, hogy foly a' tsatázás. —

„A' mi Országgló-székünk egy igen veszedelmes öfzsze-esküvésnek talála nyomára, mellynek a' vólt a' plánuma, hogy a' *Tomásó-kapuja* az ellenségnek meg-nyittattatván, nállunk is a' Frantziákéhoz egy hasonló Revoluzió támasztassék. Haladók nélkül Biztosok rendeltettek-ki az elő-kelőbb *Patritziusok* közzül, a' kiknek a' város külömb-külob-

féle poszttyaainn való vezérkedés által adattatott. A' külső városok' Klastromjaiból is az Apátzák mind bé-hivattattak a' városba, 's-a' külső templomokban találtatott drágaságok, bátorságos helyekre bé-hordattak. Két Commisziók is állittattak-fel haladék nélkül a' leg szélesebb tellyes hatalommal, mellynek ereje szerént 24 órák alatt, a' bűnösöknek találató személyeket ebből a' világból más világra, a' gyanusokat és a' most korhelkedőket pedig, ha mindgyár Haza-beli születésűek is, az országból 2 ezrendői szankivetésbe küldhetik. Már sok e'-féle emberek el-fogattattak. A' Procefsziókkal együtt minden egyéb öfzsze-sereglések, a' millyenek a' Comédiák's-több e'-félék, tovább való rendelésekig mind megtiltattak. A' tsap-székekben szorgalmatos visitátziók történnek, és éjtzakánként a' városnak leg setétebb zeg-zugjaiba lámpások rakattatnak-ki. Az *Inquisitorok*nak meg-parantsóltatott, hogy a' tsendesség, meghaborítóival és a' foglalatofság nélkül lebzselőkkel, a' törvénynek közönséges szokásbann lévő formálitásaira semmit nem vigyázzván a' leg rövidebb útonn bannyanak az egéfsz examenbenn. —

„Az idegeneknek a' városból való ki-takorodásokról szolló parantsolattnak leg szorofsabb bé-töltetésébenn is, igen szorgalmatos az Országlo-szék. Még a' Frantzia Ministernek *Faipoult*nak is tudtára adatta, hogy az ő tulajdon szolgálattyábann, és a' Frantzia seregeknél szolgálatbann lévő személyekenn kívül, semmi más Frantziáknak a' városbann a' mulatás meg nem engedtetetik.

Az az Irás, mellyet az *Auszriai* seregek' Vezére *B. Beaulieu*, ezenn seregeknek a' *Genuai* határookra való bé-jöveletekkor, a' *Genuai* Országlo-székhez küldött, ez: — „

„*Serrenissima Republica* ! —

„A' háborunak környülállásai, nevezetesenn pedig egy olyan ellenségnek kevélysége, a' ki a' maga kívánságaibann semmi határt nem tart, ahoz az

eszközhöz nyúlni kéntelenitenek engem végezetre, hogy a' Tsáfzári Felségnek kegyelméből vezérlésem alá bizatott Ts. Királyi seregeknek egy részével, a' Ser. Respublica' vidékeire elő-nyomúljak. Tellyefséggel nem kételkedem azonn, hogy a' Ser. Respublica, a' maga vidékeinn véghez ment minden történetekre nézve, a' Ts. Királyi seregeket tsak úgy tarttya, mint olyan baráttyait, a' mellyek távol lévén hogy neki kárt tenni szándékoznának, egyedül az a' tzeljok, hogy a' minden jó rendek' ellenségit, rész szerént a' Respublica' földgyeinn való további elő-haladásbann, rész szerént pedig a' Ts. Királyi seregek' oltalmazása' alá bizatott más tartományokra való kereftül-nyomulásbann, meg-akadályoztassák, A' Ser. Respublica bizonyos lehet a' felöll, hogy én az ő földgyit, mint barátságos tartományt úgy fogom tartani, és abbann jó rendet's-leg szorosabb hadi fenytéket fogok tartatni. Minden élelem, sz. és szalma, kész pénzfel fognak fizetődni. Tsupánn tsak a' seregek' bé-fogadtatását, és mindenütt bátorságos's-nyughatatlanság nélkül való kereftül-botsáttatását, kívánom; a' midönn a' Ser. Respublicát a' jelen-való irás által a' felöll bizonyossá teszem, hogy az ő földgyire, mint barát, úgy lépek-bé. Reméllem, olyan meghatározott rendeléseket teszen a' Respublica, hogy a' Tsáfzár' és Király' seregei, semmi nemü akadályokra nem találnek, hogy így az egymást-meg-nem-értésnek minden alkalmatofságai el-kerültethesenek., — „Költ a' Fő Hadi - szállásonn *Aleksandriá*bann, Mártz 30-dikánn, 1796-bann. Báro *Beaulieu*, Ágyuzó Generális, és Fő Vezér.,,

Paviából, Apr. 9-dikénn:

„Eppen most érkezék ide egy hiteles levél *Genuából*, mellybenn arról tudosittatunk, hogy ott egy igen veszedelmes *complot* tudódott légyenki, mellynek a' vólt légyen a' plánuma, hogy *Genuának Sz. Tomásius* nevü kapuja adattassék a' *Frantziák'* kezire, és ök, a' kik már a' szomszédbann vóltak, a' városba botsáttassanak-bé, 's-a' kassa, a'

fegyveres-ház, és a' Doge' palotája, azonnal foglal-
tásnak-el. Ez a' plánum olly egyet-értőlög volt
a' Frantziákkal ki-tsináltatva, hogy már 2 Frantzia
Fregátok a' szomszédbann készenn állottak, hogy
pénzel és kintsel rakodgyanak-meg. A' dolog ki-
tudótván, mindgyár valami 20-szig való személlyek
árestáltattak. Az öfzsze-esküvésbe gazdag és Te-
kintetes Urak is vagynak belé elegyedve. A' com-
plótnak egy *Auszriai* Kém akadott nyomára, és a'
Ts. Királyi feregeknek a' *Bochetti* bértzekenn való
sebefs elő-nyomulása. szolgáltatta az! alkalmatolsá-
got a' ki-nyilatkozására. —

Egy patrullérozásról így ír ez a' *Pávi* level:
— „A' *Vukasovics* vezérlése alatt lévő *Carlstatti* Rege-
mentet meg-szollitván *B. Beaulieu*, hogy 100 önként-
vállalkozottak egy tiszttel együtt álljanak elő, azt
a' feleletet vette, hogy ez az egész Regiment ön-
ként-vállalkozottakból áll. Egy tizt tehát 100-zal
magával el-küldetett, és 800 elő nyomult Frantziák-
kal szembe találkozáván, öfzsze-tsaptak, — 23 Frantzia
meg-halva vagy meg-sebefsedve a' tsatázó mezőn
maradott — a' *Horvátok* közzül 7-tenn kaptak sebet.
Báró *Beaulieu* egy jelentést botsátott ezenn kitsiny
tsoportotskánknek vitéz maga-viseletéről feregeink-
hez, meg-mutatván, hogy áthatatofság által mindent
véghöz lehet vinni, 's-hogy a' tsata utánn kell
fel-számlálni, mennyi lehetett az ellenség' szá-
ma. „

Piemontból, Vogherából Apr. 12-dikénn: —

„A' *Genuai* Országló-szék tágitás nélkül teszi az
inquisitziót a' ki-tudódot öfzsze-esküvés' részefsei
ellen. Ujjra sok személlyeket árestáltatott. A' *Ge-
nuai* vidékek' minden előljáróihoz és Comendánsai-
hoz parantsolatok érkeztek, hogy a' keresztül utazó
Ts. Királyi feregeket, magok-viselettyekhez és mélt-
óságokhoz illendő módonn fogadgyák.

„A' melly Ts. Királyi feregek Lombárdiában hátra
maradtak volt, már közzüllök is még tsak *Meyland*bann
Jordisnak 1 Batalionnya, *Pávi*ában pedig *Wallisnak*

1 Batalionnya, és a' *Josef* fő Hertzeg Huszár Regementtyinek 2 Divisióji vagynak hátra.

„Itt éppen most megyen keresztül a' B. *Beaulieu* Gallopénnya *Ulábnus* Al-Hadnagy Gr. *Hardeg* Meyland felé *Ferdinánd* Fő Hertzeghez azzal az örvendetes hírrel, hogy Ápril. 10-dikém Vasárnap este, a' B. *Alvintzi* Regementtyinek 2, és *Wenczel Colloredónak* is 2¹/₂ Batalionnyai, a' Frantziákat *Voltrinál* megtámadván, megverték, 200 embert 12 tisztekekkel együtt elfogtak, 3 magazinumokat 's-több egyéb portékákat elvettek, és *Voltriba* bé-szállottak. Az el-szélesztetett ellenség a' hegyekenn keresztül *Savonához* takarodik visszsa.

Mind ezekben az elő-hozott *Olofz* elegyes levelekben elő-forduló hitelesebb hadi környülállások, a' leg ujjabb *Bétsi* Udvari hír-adásbann így irattatnak-le: — „

„A' folyó hónapnak 6-dikánn 800 Frantziák, *Voltribol* a' hegyekre *Rocca-del-Denté*hez fel-nyomultak: hanem a' *Carlsbaátiak* Oberstere *Vukasovics*, a' vezérlese alatt levő *Limitáneusokkal* őket megtámadván, magokat visszsa von ni kényszerítette.

„8-dikánn nap-fel-jötekor ujra fel-indult az ellenség *Voltri* mellöll a' hegyekre, és a' *Vukasovics* bal szárnyát fenyegette: de az alatt ennek segittsége érkezvén, tsak hamar esmét le-kergette a' hegyekről az ellenséget. Sőt ez az utánn *Acque-Sante* nevü posztyánál lévő sántzaibol is, a' hova előbb magát visszsa vette vólt, ki-nyomattatott.

„Az alatt hogy ezek történtek, a' *Montferati* határok felöll levő hegyekről is, *Ovadánn*, *Rossiglionénn*, *Campofredonn*, és *Masonénn* keresztül, rukkólni kezdettek bé-felé *Genua'* környékeire a' Ts. Királyi seregek, és elő-felé való nyomulások-közben, néhány Frantzia Piketeket elfogtak: mellyre nézve a' Frantziák *Voltri* mellöll el-takarodtak — 200 lisztzsákjaikat, 3000 mérő gabonájokat, és 300 ezer puska-töltéseiket *Voltri* mellett *Pigliánél* hagyták,

„A' későbbi, 10-dik és 12-dik Áprilisⁱ hír-adások szerént, az után *Monte-Nette* és *Monte-Bra* nevü posztyairol is el-uzetett az ellenség, és ezeket is a' mieink el-foglalták. Ugyan ekkor egy heves próbát tettek a' Frantziák éppenn az ő sántzaik mellé elő-nyomult Ts. Királyi seregek ellen: de ezek az ellenségnek ezt a' próbáját is vízfza verték.

„Április' 12-dikénn azonban az ejtzakai felette homályos ködöt arra a' hafzonra fordították a' Frantziák, hogy több seregeket gyűjtöttek öszsze, *Monte-Reginó*-hoz ágyukat küldöttek, s-a' *Madona-del-Monte* nevü bértezeken is valami 4 vagy 5 ezer fejekből álló sereget *Carcare* felé útnak indítottak: és mind ezek arra szolgáltattak a' Ts. Királyi seregeknek alkalmatofságot, hogy magokat, előbbeni fekvéseikre vízfza vonnyák. „ — (A' valóságos tudósítások *Olofz* országból tsakj eddig szolgálnak; bizontalan hireink Április 15-dikéről is vagynak; de ezekkel tsak a' jövő postánn szolgálunk.)

N é m e t O r f z á g.

Innen egy pár igen különös ritkaságu történetekről tudósittatunk: —

Az *Anhalt-Bernburgi* Hertzeg igen ritka halálal múla-ki ezen hónapnak 10-dikénn a' világból. Estveli 4 orakor ki-megyén tsupánn egy Jágeritől ké sértetve vadászni. Ennek azt mondgya egyszer, (melyet másfzor is gyakrann szokott vólt tselekedni), hogy távozzék fére egy kevesfé, és a' Hertzeg kiáltani fogja, mikor elő-jöjjönn. A' Jáger néhány óráig várja, hogy szolittafsék: de tsak nem szollittatik — gyanakodni kezd — lármát tsinál — a' Hertzeget egész éjjel hijába keresik az erdőnn — és hajnalbann reggeli 4 orakor, egy fa' tövibennülve, de meghalva, puskáját maga mellé a' földre le-fektetve tá lálták-meg. Minden környülállások szerént a' gutta fogta meg-ütni. Életének 61-dik esztendejébenn múltki illy véletlen halállal a' világból. Az 1765-dik esztendőtől fogva ült a' Fejedelmi uralkodó székbenn. Tsak egy fiat hagyott maga után, kinek neve *Chris-*

tian Friedrich Sándor, ki is most, a' midönn az uralkodáshoz kezd, életének 29-dik esztendejét tölti. Nem rég lépett házassági életre a' *Hejsen-Casseli Landgráf* leányával. —

Mint ritkaság az hozatik elő másodszor, hogy a' *Magdeburgi és Halberstadt* Prussus tartományokban, Mártziusnak csak néhány napjai alatt 7 nagy égések történtek, a' hol 35 és 111 házak is öfzfze égtek egy-egy helyen, mellyekről többire erőssen hiteles az a' vélekedés, hogy gyujtogatás által történtek. *Kalten-Westheim* nevü falubann csak a' malom és egy paraszt kunyhó maradott meg, a' falu minden benne lévö portékákkal együtt egészszenn hamuvá lett. Vagy 3 embereket is találtak már meg öfzfze égve. — *Paderborn* nevü falubann ez előtt 25 esztendőekkel egy vén afzszonymnak egy fia meg-halván, azt a' fogadást tette volt az afzszony, hogy ő többé az *Isten'* földgyire a' lábát le nem teszi. Most ebben a' falubann is égés támadván, úgy történt a' dolog, hogy az a' ház is égni kezdett, a' mellybenn a' vén afzszony 25 esztendőktől fogva mind az ágyában feküdt. Ez, ha mások a' hazbol erővel ki nem ragadták volna, minden kétkedésenn kívül a' házzal együtt oda égett volna.

A' *Mecklenburgi* Hertzeg *Kis-afzszony*, a' ki egy időtől fogva a' *Swétziai* nyelvre tanittatik, már annyira tökéletesítette magát benne, hogy közelébb-ről, a' *Swétziai Királyhoz* a' maga jövendő-beli férjhez, *Swétziai* nyelvenn irt egy levelet.

F r a n z i a O r s z á g.

Charette Mártzins' 29-dikénn dél utánni 6 órakor *Nantes* városában főbe lövetteték. Az ő megítéltetésére ki-rendeltetett *Hadi Commissió'* sententziája *in forma* ez völt: — „

„A' *Republicának* 4-dik esztendejében *Germinal'* 9-dikénn, a' *Hadi-Commissiónak*, a' *Vendei Rebellisek* fő Vezérére *Charette Athanasius* Ferentzre ki-mondott Sen-

tentziája. Ma Germinal' kilentzedikénn a' Frantzia Republicának negyedik esztendejében, a' *Herault's* 4-dik Batalion Comendánsnak Hazafi *Gautier* Jakabnak Presidiuma alatt, Brigadéros Generális *Dutille*' rendeléséből, a' *Charette Athanasius Ferentz'* meg-sententziázására, (ki is egy 33 esztendős, az alsó Ligerisi Departamentombann' *Couffe*-beli születesü ember, és az úgy nevezett *Vendei* Royálistáknak Fejek,) egy Hadi-Commissió hivattatott öfzfze; a' melly Commissionak tagjai ezek: a' feljebb nevezett *Gautier*; *Mablanc*, Kapitány; *Gouin*, Hadnagy; *Chenel* és *Tornel*, Strázsamesterek; *Chatau*, Káplár; *Edelin*, *Detienne*, és *Stener*, Közkatonák. Ez a' Commissió, a' *Valentin* és *Travot* Generál Adjutantok' és Comendans *Philibert'* hír-adásaikat, a' kik *Charettének*, a' Revoluczió előtt volt hajós-Hadnagynak meg-fogattatását bizonyították; egyéb bizonyítottó irásokat; és mind a Vádoló mind pedig a' Védelmező Orátoroknak eljene és mellette tett beszédgyeiket meg-értették volna: meg-gondolván: hogy ez a' *Charette* fegyveres kézzel esett légyen fogságra; hogy ő a' *Vendei* Rebelliák' neve alatt esmeretes tamadóknak lett légyen fő Vezetők; hogy ő ezenn állapottyábann, a' Hazafi-háborut a' nevezett tartománybann éllesztette, és igazgatta, a' midönn idegen földről segedelmet, fegyvert, munitziót; és pénzt vett, a' Printzekkel, Emigránsokkal, és a' Republica' egyéb ellenségeivel levelezést folytatott, s-annak oltalmazóit mézfárlotta; ötöt, a' 30-dik Priáriáli Törvénynek ezenn III-dik Artikulusa szerént: A' fegyveres sokaságoknak vezérei, Comendánsai, Kapitányai, Verbunkosai, és Ingerlői, a' kik e' féléket a' Constituczió szerént fel-állittatott Kormány-széknek rendelése nélkül, akar Chouáns, akar más akar mi egyéb nevezett alatt tselekefsznek, halállal büntettetnek meg — az Auditor és Hazafi Kapitány *Perin'* által kézzittetett Deliberatum szerént, halálra sententziázza, javait a' Republica' számára el-foglaltattya, és ezenn sententziának haladék nélkül való executzióját rendeli. Azt is rendeli továbbá, hogy ez a' Sententzia ki-nyomtatassék, a' Copiája mind a' Hadi-

Ministerhez, mind a' Vendei fő Republicánus vezérhez, mind pedig végre aboz a' Közönséghez is, a' hol *Charette* lakos volt, el-küldettesék. Készített és ki-mondatott általunk, a' Præses' és a' Tanáts tagjai által, a' feljebb irt naponn és hónapbann., — „*Edelin, Detienne, és Stener, Katonák; Chenel és Tonnel Strázsamesterek; Chateau, Kaplár; Gouin, Hadnagy; Maublanc, Kapitány; Gautier, Batalion Comendans és Præses; Roche, Secretarius.*„ — (Ennyiből áll a' Frantziak' Hadi-Tribunáljaiknak mostani formálitásza.)

A' *Charette'* meg-ölettetésinek egyéb környül-állásairol így írnak: — Martz. 29-dikénn dél előtti 10 óraker állittatott a' Commissió' elibe; mellyben mind végig tsendesenn és bátrann viselte magát. Meg-vallotta; hogy: ő a' Király nevében, a' Királyért és Monarchiáért hadakozott; s-hogy Angliával az Artéziai Grof közbenn-járása által, Princz *Polignackal*, Grof *d'Antraiguessel*, és a' Nancy-beli Érsekkel levelezést folytatott. Azt erősítette, hogy pengő pénzben tsak 15 ezer Tallért, hanem munitziót eleget kapott Angliától. Meg-vallotta, hogy a' Király őtet, a' békefégsnek helyre-állásával Frantzi ország' Generál-Lajtnantjává nevezte. A' Republicával kötött de az után félbe szakasztott békefégsről azt a' vallást tette, hogy sokak a' Képviselők közzül, valamikor vele tsak magánosonn voltak, örökké tették az igeréteket; hogy a' Királyságot visszfa állittyák, és azt igyekeztek vele elhitetni, hogy a' békefégs a' leg jobb eszköz fogna lenni a' Királyságnak visszfa hozására: noha ugyan ezek a' Képviselő-Biztosok a' Közönséges Conferentziákban mindenkor ellenkező hangonn beszélletenek. —

A' maga-mentségéüi szolgáló fundamentomok között elő hozta *Charette* azt is; hogy ő nem előbb fogott ujra fegyvert, hanem, minekutánna őtet Képviselő *Gaudin* el akarta fogatni; minekutánna sokak az ő hozzá tartozó vezérek közzül, és tulajdonu test-

vére is (a' ki *Charette* előtt kevéssel ugyan-tsak *Nantes*-benn lövetett föbe), el-fogattattak; 's-egy szóval, minek-utánna előbb magok a' Republicánusok nem tartották-meg ígéreteiket. &c., — Dél utáni 1 orakor mondatott-ki a' sententzia, a' midönn Papot kért *Charette* maga mellé. — Meg-lövettetésekor sem le nem akart terdepelni, sem a' szemeit nem akarta bé-köttetni engedni! és minekutánna magát a' lövéshez egészszenn hozzá képzitette volna, maga intett vele szemben kézzenn álló katonáknak, hogy löjjék — a' kik szót fogadván, abbann a' szempillantatbann oda lett *Charette*. Az ő executziójánn a' *Nántesi* Polgár-mester, a' Directorium' Biztosai pantallérosonn, és 6 Republicánus vezérek, voltak jelen.

Az *Ami-des-Loix* nevü *Párisi* Journál azt írja, hogy a' Directorium nevettségesnek kezdi tartani azt a' Traktát, a' mellyet még a' Köz-jóra ügyelő Commissió kötött volt *Hannoverával*, 's-hogy már most minden készülteket tétet az oda való bé-ütésre. — Ő írja azt is, hogy két Frantzia Biztosok már elvitték volt *Turin* felé a' békeféségnek olaj-ágait, 's-hogy ezek a' *Helvétzia*, szélekenn meg-állapodván már tsak arra várakozta, hogy *Turin*bol az oda való bé-mehetésre pafusfok érkezzék: hanem az Emigránsok aunity intrigáskodtak mind *Helvétziá*bann, mind pedig *Piemont*bann, hogy a' jó reménség esmét el-enyészett.

E l e g y e s J e g y z é s e k.

Fránkfurthol:

A' *Dániai* Státus-Minister Gr. *Bernstorff*, a' Frantzia Ministernek *Grouvellének* a' *Dania* Udvarhoz lett bé-fogadtatását, egy formális jelentés által nyilatkoztatva volt ki az idegen Udvaróknál, a' melly jelentést az ujjságokbann is lehetett olvasni. Ennek végénn ezek a' szavak voltak: *Ez a' lépése a' Királynak azonbann egészszennisolált, és nem jelent többet, tsak a' mi ő, magábann gondoltatra.* — Ezek a' ki-fejezések panasz-

ra adtak *Grouvellének* alkalmatofságot. Egy hofzfu levélbenn egyebek után azt írja *Grof Bernstorffnak*, hogy ezek a' szavak, a' Frantzia Követnek közönséges bé-fogadtatásáról vizszás magyarázatokra adhatnak alkalmatofságot; midönn a' rossz gondolkodásu emberek azokból — bizonyos ki-kötéseket, és valami homájos el-halगतást hozhatnak-ki, mint-ha azok által valami más egyéb elő-jelentésekre lehetne tzelezás, a' melly azoknál az Udvaroknál tétetödött volna., „Más részről, mint-hogy a' Frantzia Republica, most egy uj Constitutzió fzerént áll-bé az *Europai* több első rendü Hatalmáságok közzé: kételen erőfenn figyelmezeni arra, hogy fundamentomainn semmi homály, és méltóságann semmi árnyék fenn ne maradgyon, 's-jufsai' ragalmazóinak semmi fogások ne lehessen., Az igazságos Kormány-szék, azért nem veszi soha (vizszá) szavait, Li hogy örökké igazat szoll. A' bölts Kormány-szék, meg-veti gyakrann a' hamis híreket:] hanem, egy jó akaró vagy tsak részre-nem-hajló Kormány-szék, örökké kéz a' barátságos tzeállal tölle kivántatott magyarázatokra &c. &c., —

Gr. Bernstorff rövidebbenn, hanem igen fontoson felel a' Frantzia Követnek, ilyen szókkal magyaráván-meg a' dólgot: —

„A' mi Jelentésünk, mellyet a' Külső Udvaroknál lévő Követeinkhez küldöttünk, akaratumk nélkül ment-ki az ujjságokbann; és az tellyefséggel nem azokhoz az Udvarokhoz, hanem tsak ott múlató Követeinkhez szolló jelentés volt. Mi az Udvaroknál semmi ilyen jelentést nem tétettünk. Ez tsak a' mi Követeinkhez szolló officiális irás volt, a' melly az azokkal való előbbeni levelezéseinkre tzelezott, mellyek az igazsággal egészfszen meg-egyeznek, a' mostani Frantzia Constitutzió' illendőségit meg-esmerik, és tsak azoknak lehetnek ellenekre, a' kik ennek nem kedvellői. Mind ez olly világos, hogy hofzfasabb magyarázattal tsak gyengiteném. Tudgya azt is az Ur, hogy hozzánk, az előttünk esmeretes leg szokotabb és leg nagyobb czerimoniája formálitások sze-

rént fogadtatott-bé. Mi egy dolgot soha sem szokunk csak félig tsinálni; és mint-hogy az Ur a mi lépéseinknek maga a' bizonyosága: ezért Birónak is az Urat fészem, és részre nem hajló ítélet-téltelt várok. Tartson számot az Ur is ahoz a' tisztelethez, mellyel vagyok, &c. —

Bernstorff.

* * *

A' *Pischgrüt*' dolga még most is merő Comédia: némellyek lehetetlenek tarttyák, hogy titok ne fekkügyék az ő vele-való-bánás-módgya alatt. Egyik azt írja ma rolla; hogy nem vállalta-fel tsak ugyan a' *Swétziai* Követtséget; a' másik ellenbenn nem tsak azt mondgya, hogy fel-vállalta, hanem azt is erősíti, hogy az ő *Stockbolmba* való küldtetésének a' volna a' tzélja, hogy a' *Swédek* és *Oroszok* között támadando' háboru' alkalmatofságával, legyen tanátsal és munkával való segéllője a' *Swédeknek*. —

Az is iratik *Páris*bol, hogy a' Belső Minister, *Pischgrüt*t is igen pompás vendégséggel tisztelete légyen meg Apr. 9-dikén.

T u d ó f i t á s.

Füskuti Landerer Mibály *Pesti* és *Pozsonyi Könyv* ároznál a' jövő *Pesti S. Medárd Vásárkor* következő új *Magyar Könyvek*' találatnak:

Gyöngyösi Istvánnak költeményes *Maradványi*, mellyeket régi *Nyomtatványi* és *Kézirási* szerént

Újra ki-adott *Dugonics András*, kir. Oktató. Két Darab. 80 Árkus. Szép Posta Papirosonn 3 for. a' Nyomtatón pedig 2 for. 30 xr. az Ara. Az első Darab magában foglalja: 1. *Dugonics András* Urnak Előjáró Beszédét. 2. *Gyöngyösi István*' Életének Historiáját. 3. Az egész *Chariciát*. A' másodikban foglaltatik. 1) A' *Murányi Vénus*. 2. A' *Pálinódia*. 3. A' *Rózsa Kofzorú*. 4. *Kemény János*. 5. A' *Kupidó*. Az első Darab *Gyöngyösinek Képével*, a' második pedig a' *Veszelényi Gróféval* vagyon felékesítve. (A' *Prenumeráns* Urak ne terheltefsenek e' Könyvet Kezekbezt által-venni.)

Törpe Péter, Késérteti Történet a' tizen-harmadik Századból. 8vo. 1796 36 xr.

Barmokat Orvosló-Könyv, mellyet a' *Közjónak* Hasznára ki-botsátott *Tolnay Sándor* a' *Barmokat Orvosló Tudomány*nak Tudófsa, és *Pesten* a' *Királyi Univerfitásban Közönséges Királyi Professora*. 8. 1796. 51 kr: (Ez a' Könyv, melly nem tsak a' *Lovaknak*, *Szarvas Marháknak*, *Juhoknak*, és *Sértvéscznek Betegségeit*, és azoknak *Orvoslásait* foglalja magában, hanem még azon felül *hofszás Tapasztalások* által erősítettett mindenféle *Nyavaláknak* gyógyítására való *Orvosló Módokkal* meg-bővítettett; meg-érdemli; hogy minden *Házi*, és *Mezei Gazdáknak* ajánltasson. — Igen kívánatos volna, hogy ha ezt minden *Helység* magának meg-szerzené. *Ezek* *Könyvnek* segítsége által sok *Mezei Gazdáknak* beteg *Márhája* meg-gyógyíttatbatna.)

Takáts Ádám Halotti *Predikátziók* VI-dik és utolsó Darab. 36 kr. Mind a' hat Darab. 3 fl. 36 xr.

Házi Kertész, az az : hasznos, és *Tapasztalásokkal* erősítettett *Oktatás*, mind kellefsék hasznos *Gyümölsös Fákat*, és el-kerülhetetlen *Konyhabéli Zöldsegeket* szembe tűnő haszon-vétellel nevelni. 8. 1796. 24 kr.

Gánem, és *Fernách Napkeleti Történet*. 8. 1796. 12 kr.

A' Magyaroknak Eredeteiről, ezeknek Királyjainak Életeiről, viselt Dolgaikról, Halálokról &c. Magyar Verseken-adta Ketskeméthy Zsigmond, 8. 15 kr.

Dómbi Sámuel. Orvosi Tanítás a' Gyermekek' Nyavalyáiknak meg-esmérésére és gyógyítására 8. 1 fl. 30 kr.

Szakáts Könyv. (Uj) mellyben külömb-kü-
lömb-féle válogatott, és hasznos Étkeknek készítése
le-ábrázoltatik. 8. 24 kr.

Magyar Országai Királynéknak, az ő Királyi Juslok-
kal együtt való Hístóriája, mellyet leg-elsőbben ki-
adott Décsy Antal. 8. maj. 36 kr.

Dugonits András Királyi Oktató' Jeles Történeti,
két Könyv, az első foglalja magában Toldi Miklóst,
és Etelkát Karjelben, a' Második Bátori Máriát, és
Kún Lászlónak szomorú Történetit. 8. maj. 2 fl.

— — A' Gyapjas Vitézek, két Könyvbe. 8.
maj. 2 fl.

Frantzia Országának, az elő fel-szendülésétől
fogva el-követett Gyilkos, és szerentsétlen Történe-
tei. 8. min. 36 kr.

Magyar Gyász: avagy második Lajos Magyar
Királynak a' Mohátsi Mezőn történt Veszedeleme.
Verseken. 8. min. 30 kr.

Kosztolányi Sándor, egész esztendőbeli Vasár-
napokra intéztetett Sz. Beszédek, Két Dar. 8. 2 fl.